AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3126/2016. (VI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítélőtábla Gpkf.II.30.544/2015/4. számú végzése, valamint a Debreceni Törvényszék Vh.0900/29/2015/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság – jogi képviselője útján – 2016. január 12-én az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, melyben kérte a Debreceni Ítélőtábla Gpkf.II.30.544/2015/4. számú, másodfokú eljárásban meghozott végzése, valamint az e végzés által helybenhagyott, a Debreceni Törvényszék Vh.0900/29/2015/7. számú, elsőfokú eljárásban meghozott végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint 28. cikkével.

[2] 2. Az indítványozóval szemben 2015. május 22-én végrehajtási eljárás indult, mivel a panaszos által felperesként egy osztrák alapítvány és más alperesek ellen indított perben a jogerős ítéletet hozó Debreceni Ítélőtábla a felperes keresetét elutasította, továbbá e jogerős ítéletet a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott ítélete helybenhagyta. A Debreceni Ítélőtábla és a Kúria kötelezte az indítványozót mint pervesztes felperest az alperesek perköltségének megfizetésére. A külföldi alapítvány 2015. május 22-én kérte kiállítani a végrehajtási eljárás megindulásához szükséges végrehajtási lapot, összesen 3 370 800 Ft perköltség vonatkozásában, illetéket azonban nem fizetett, mert véleménye szerint mint alapítványt illetékmentesség illeti meg. A Debreceni Törvényszék a végrehajtási lapot kibocsátotta, a panaszos adós azonban kérte a törvényszéktől a végrehajtási lap visszavonását, mivel annak kibocsátására véleménye szerint törvénysértő módon került sor. Indokként arra hivatkozott, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés *f)* pontja csak a magyar jog szabályai szerinti alapítványt részesíti illetékmentességben, ez azonban az osztrák jog alatt bejegyzett, magyarra „alapítványként" fordítandó jogi személyekre, az ún. *gemeinnützige Privatstiftung*ra nem vonatkozik. A végrehajtást kérő a törvényszék felhívására csatolta német nyelvű lajstromkivonatát, mely szerint Ausztriában alapítványként működik, véleménye szerint pedig az Itv. területi és személyi hatálya nem tartalmaz semmilyen olyan szűkítő feltételt, miszerint a külföldi alapítványokra az Itv. szabályai ne vonatkoznának, ha azok egyébként a magyar jog szerinti bírósági eljárásban vesznek részt. Mindazonáltal, hogy ez ne képezze akadályát a végrehajtási eljárásnak, – jogi álláspontját fenntartva – befizette a végrehajtási illetéket. A törvényszék ezt követően megállapította, hogy a végrehajtási eljárás folytatásának jogi akadálya nincs, ugyanis a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 211. § (1) bekezdése a végrehajtási lap visszavonásának feltételeként azt rögzíti, hogy „ha a bíróság a végrehajtási lapot a törvény megsértésével állította ki, a végrehajtási lapot vissza kell vonni". A törvényszék indokolása szerint törvénysértés akkor állna fenn, ha a bíróság megsértette volna a végrehajtási lap kibocsátásának tartalmi feltételét jelentő Vht. 13. § (1) bekezdését, illetve a Vht. 15. § (1) bekezdés *a)* pontját. Előbbi azt mondja ki, hogy „a végrehajtható okiratot akkor lehet kiállítani, ha a végrehajtandó határozat *a)* kötelezést (marasztalást) tartalmaz, *b)* jogerős vagy előzetesen végrehajtható, és *c)* a teljesítési határidő letelt"; az utóbbi pedig azt, hogy „az első fokon eljárt bíróság végrehajtási lapot állít ki a bíróság polgári ügyben hozott marasztaló határozata alapján". Mivel e feltételek teljesültek, a jogszerűen kiállított végrehajtási lap visszavonására nincs lehetőség.

[3] Hivatkozott a panaszos arra is, hogy a végrehajtási lap kiállítása iránti kérelmet nem a végrehajtást kérő szervezet elnöke, hanem annak jogi képviselője nyújtotta be; ezzel kapcsolatban a törvényszék kifejtette, hogy a jogszerű perbeli meghatalmazott meghatalmazása a végrehajtási eljárásra is kiterjed, így az eljáró ügyvéd a végrehajtási eljárásban külön meghatalmazás nélkül is a végrehajtást kérő jogi képviselőjének tekintendő. Végül azt is sérelmezte a panaszos adós, hogy a bíróság nem küldte meg számára a végrehajtást kérő ügyvédi munkadíjára vonatkozó megállapodást; a bíróság azonban a végzés indokolásában ezt a hivatkozást is elutasította, mivel a magyar jog szerint az ellenérdekű fél munkadíjának a megállapításáról a jogszabályok keretei között a bíróság dönt, e tekintetben az adósnak sem döntési, sem véleményezési joga nincs. Összességében a Debreceni Törvényszék az adós indítványozó végrehajtási lap visszavonása iránti kérelmét elutasította.

[4] A panaszos e végzés ellen fellebbezést nyújtott be a Debreceni Ítélőtáblához, az elsőfokú végzés megváltoztatását kérve; érvelése szerint a végrehajtást kérőt illetékmentesség nem illeti meg, annak pedig, hogy az illetéket utólag, a végrehajtási eljárás megindítását követően lerótta, nincs jelentősége, mert az illeték lerovására az eljárás megindításával egyidejűleg kellett volna sort keríteni, az utólagos lerovás az eljárás megindításakori jogszerűtlen helyzetet nem annullálja. Vitatta továbbá az elsőfokú végzés többi megállapítását is. Az ítélőtábla az adós fellebbezését elutasította, megállapítva, hogy az Itv. 2. § (5) bekezdése alapján az Itv. eljárási illetékekre vonatkozó rendelkezéseit természetes és jogi személyekre egyaránt alkalmazni kell, kivéve, ha nemzetközi szerződés másként rendelkezik. Mivel a végrehajtást kérő igazolta azt, hogy a magyar jog szerinti alapítvánnyal azonos, ezért illetékmentességre a nemzeti jog szerinti alapítványokkal azonos feltételekkel jogosult; az adós ettől eltérően rendelkező nemzetközi szerződésre maga sem hivatkozott. Mivel a törvényszék minden más tekintetben is jogszerű, a magyar jogszabályokat megfelelő módon értelmező és alkalmazó végzést hozott, így összességében a Debreceni Ítélőtábla a panaszos adós fellebbezését elutasította.

[5] A panaszos 2016. január 12-én alkotmányjogi panaszt nyújtott be, melyben kérte a Debreceni Ítélőtábla Gpkf. II.30.544/2015/4. számú végzése és a Debreceni Törvényszék Vh.0900/29/2015/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, mivel azok véleménye szerint ellentétesek az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, XIII. cikk (1) bekezdésével, XXVIII. cikk (1) bekezdésével, valamint 28. cikkével. Az Alkotmánybíróság főtitkára egyrészt több tekintetben hiánypótlásra szólította fel az indítványozót, aki az indítványkiegészítésben lényegileg fenntartotta korábbi álláspontját; másrészt arról is tájékoztatta őt a főtitkár, hogy a végrehajtási kifogás elutasítása tárgyában hozott bírói döntés nem minősül az ügy érdemében hozott döntésnek, és nem tekinthető a bírósági eljárást befejező egyéb döntésnek sem.

[6] 3. Az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz alkalmas-e az érdemi elbírálásra, azaz megfelel-e befogadási feltételeknek. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az Abtv. 27. §-a alapján „alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen lehet előterjeszteni. Az Alkotmánybíróság visszautasítja az olyan alkotmányjogi panaszt, amelyet nem ilyen határozattal szemben kezdeményeztek” {3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [9]}. A végrehajtási lap visszavonása iránti kérelem tárgyában hozott végzés sem az ügy érdemében hozott döntésnek, sem az eljárást befejező egyéb döntésnek nem minősíthető, hiszen az eljárás (ez esetben a végrehajtási eljárás) folyamatban van. Ezenkívül az indítványozó tartalmilag csak a bíróságok azon jogértelmezését vitatta, amely szerint az osztrák jog szerinti alapítvány az Itv. rendelkezései alapján a magyar jog szerinti alapítvánnyal azonos elbírálást élvez, illetve jogalkalmazási, bizonyítékértékelési kérdéseket vetett fel. E kérdésekben azonban az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre dönteni: nem fogadható be a panasz, ha az nem veti fel annak a lehetőségét, hogy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség történt volna, illetve hogy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésről volna szó [Abtv. 29. §].

[7] 4. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság a Debreceni Ítélőtábla Gpkf.II.30.544/2015/4. számú végzése, valamint a Debreceni Törvényszék Vh.0900/29/2015/7. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2016. június 14.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/49/2016.

• • •